

Samen kansen pakken in 2017

Meet-up Platform Middelgrote Gemeenten

16 februari 2017 – Etten-Leur en Rijssen-Holten

Joost van Hoorn en Marloes Hoogerbrugge
Platform31

Samen kansen pakken in 2017

Doel: verkennen van vraagstukken en thema's

Input voor PMG-kennisagenda en werkprogramma 2017 e.v.

- Introductie: de kracht en zwakte van middelgroot
- Trends – opgaven – discussie
 1. Thema Economie & Arbeidsmarkt
 2. Thema Lokale democratie & regionale samenwerking
 3. Thema Sociale veerkracht & veranderende relatie burger – overheid
 4. Thema Energietransitie en fysieke leefomgeving

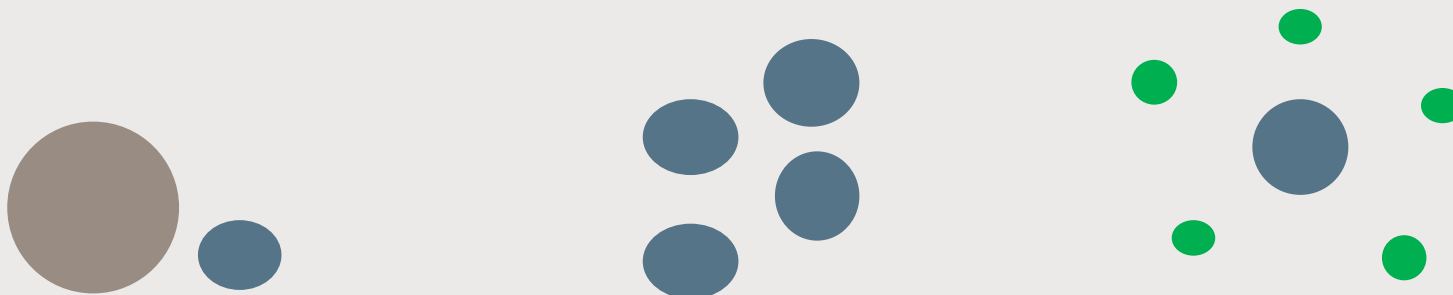

Platform31 ziet de **trends** in stad en regio. We **verbinden** beleid, praktijk en wetenschap rondom actuele vraagstukken en komen tot een **aanpak** waarmee bestuurders, beleidsmakers en uitvoerders direct aan de slag kunnen. **Iedereen profiteert mee** van de resultaten.

Positie van de middelgrote stad in de regio

1. Middelgrote gemeenten in de nabijheid van een grotere stad (Zeist / Utrecht)
2. Middelgrote gemeenten in een polycentrische regio met steden van vergelijkbare omvang (Veenendaal / Food Valley)
3. Monocentrische gemeenten in een regio met voornamelijk kleinere gemeenten (Winterswijk / Oost Achterhoek)

De kracht en zwakte van middelgroot

- + Middelgrote steden zijn belangrijke schakels in het stedelijk netwerk van NL
 - + Wel de lusten, niet de lasten van de grote stad
 - + Menselijke maat en overzichtelijkheid: experimenteren
 - + Goed bestuur dat dichtbij de burgers staat kan echt het verschil maken

 - Voor veel middelgrote steden is het een dubbeltje op z'n kant
 - Minder voorzieningen betekent een verschraling van de identiteit
 - Middelgrote steden moeten extra hun best doen om economisch te zijn aangehaakt op mondiale ketens en netwerken
-

Wat betekent dit nu?

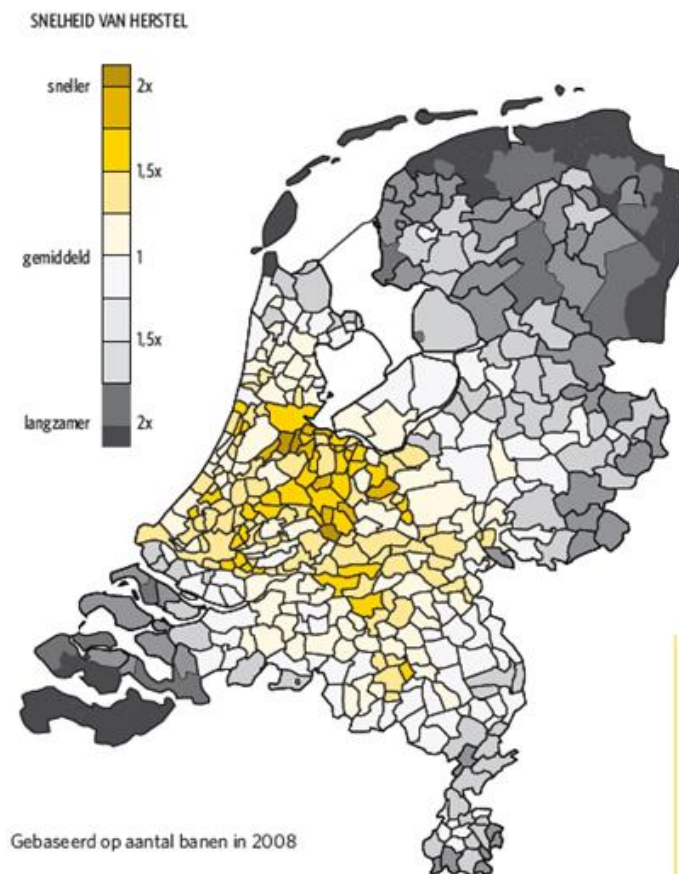
Economie & arbeidsmarkt

Discussieblok 1

Economie en arbeidsmarkt Trends

- Grote steden en transportcorridors
- Padafhankelijkheid
- Kennis, innovatie, en (ruimtelijke) clusterering
- Arbeidsmarkt wordt internationaler, flexibeler en polariseert
- Digitalisering, robotisering, automatisering
- Flexibilisering: steeds meer ZZP'ers
- Brain drain naar Randstad
- Economische veerkracht

Economie & Arbeidsmarkt Opgaven

- Versterken regionale economie: zet in op complementariteit
 - Differentiëren en specialiseren:
 - Zet in op variatie, diversificatie en cross-overs
 - Versterk de specifieke sterktes en specialisaties
 - Geef het bedrijfsleven een grotere rol in de ontwikkeling van een regionaal economisch beleid
 - Agglomeratievoordelen ontwikkelen
 - Ontwikkel een eigen regionaal economisch beleid
-

Economie & Arbeidsmarkt Opgaven

- Nauwere samenwerking bedrijfsleven en onderwijs- en kennisinstellingen
 - Ontwikkel effectief regionaal arbeidsmarktbeleid:
 - bevorderen van intersectorale mobiliteit en van werk-naar-werk constructies
 - creëren van meer baanopeningen op MBO-niveau 2 en 3
 - anticiperen op de vervangingsvraag die er aan zit te komen
 - uitdenken van varianten tussen leren en werken
 - hoe om te gaan met polarisatie op de arbeidsmarkt?
 - vasthouden en/of aantrekken talent
-

Economie & Arbeidsmarkt Discussie

1. Wat zijn uw kansen, opgaven, uitdagingen en bedreigingen?
 2. Welke leervraag of kennisbehoefte heeft u en zou u in PMG-verband verder willen oppakken?
 3. Wat wilt u leren van elkaar? Wat wilt u samen met anderen oppakken? Wat wilt u samen met Platform31 oppakken?
-

Lokale democratie & regionale samenwerking

Discussieblok 2

Lokale democratie & regionale samenwerking Trends

- Regionale mindset burgers en bedrijven (*daily urban system*)
 - Meer voorzieningen hebben een bovenlokale functie
 - Van complete stad naar complete regio
 - Regionale samenwerking op allerlei thema's en schaalniveaus
 - Netwerksamenleving: samenwerking met veel verschillende partijen
 - Grensoverschrijdende samenwerking
 - Sturingsvraagstuk: nieuwe horizontale verhoudingen
-

Lokale democratie & regionale samenwerking Opgaven

- Organiseren netwerkkracht: complementariteit & diversiteit
 - Bepaal positie van stad in regio
 - Schakel tussen schaalniveaus
 - Denk regionaal:
 - gemeenschappelijke strategische agenda (of visie)
 - afspraken/afstemming over programma's/projecten
 - Versterk functionele, culturele en institutionele regionale samenhang
 - Toon meerwaarde
 - Gun-factor
-

Lokale democratie & regionale samenwerking Discussie

1. Wat zijn uw kansen, opgaven, uitdagingen en bedreigingen?
 2. Welke leervraag of kennisbehoefte heeft u en zou u in PMG-verband verder willen oppakken?
 3. Wat wilt u leren van elkaar? Wat wilt u samen met anderen oppakken? Wat wilt u samen met Platform31 oppakken?
-

Sociale veerkracht & relatie burger- overheid

Discussieblok 3

Sociale veerkracht & relatie overheid-burger Trends

- Vergrijzing en ontgroening
 - Langer gezond thuis: transitie sociale domein
 - Brain drain: aantrekken & vasthouden *human capital*
 - Groeiende verschillen tussen buurten (ruimtelijke ongelijkheid)
 - Participatiesamenleving: doe-democratie en actief burgerschap
 - Toenemend belang informele infrastructuur: vrijwilligerswerk, mantelzorg, burenhulp.
 - Zelforganisatie: burger/bewonersinitiatieven
-

Sociale veerkracht & relatie overheid-burger

Opgaven

- Benut actief burgerschap en ondernemerschap: korte lijnen met bewoners en ondernemers
 - Verbind partijen met elkaar en sta open voor nieuwe partijen
 - Versterk aanpassingsvermogen: flexibiliteit en snelheid van handelen
 - Zoek samen naar eigenheid en onderscheidenheid (DNA)
 - Stimuleer trots op de eigen stad
 - Verklein (ruimtelijke) verschillen en voorkom tweedeling
-

Sociale veerkracht & relatie overheid-burger Discussie

1. Wat zijn uw kansen, opgaven, uitdagingen en bedreigingen?
 2. Welke leervraag of kennisbehoefte heeft u en zou u in PMG-verband verder willen oppakken?
 3. Wat wilt u leren van elkaar? Wat wilt u samen met anderen oppakken? Wat wilt u samen met Platform31 oppakken?
-

Energietransitie & fysieke leefomgeving

Discussiepunt 4

Energietransitie & fysieke leefomgeving Trends

- Sociale en economische verschillen nemen toe
 - Woningmarkt:
 - Dynamische arbeidsmarkt vraagt om flexibelere woonarrangementen
 - Gezinsverdunning + vergrijzing: meer behoefte aan kleinere en levensloopbestendige woningen en vrije sector huur
 - Nieuwe woningwet: impact op rol woningcorporaties
 - Transitie in kantorenmarkt, bedrijfshuisvesting en retail
 - Energietransitie: verduurzaming vastgoed en klimaatadaptatie
 - Nieuwe omgevingswet: nieuwe instrumenten + andere manier van werken
-

Energietransitie & fysieke leefomgeving Opgaven

- Wonen: doorstroming, betaalbaarheid en beschikbaarheid
 - Samenwerking gemeenten – woningcorporaties: nieuwe rolverdeling, prestatieafspraken
 - Duurzaamheidsopgave: van energiezuinig naar energieleverend, klimaatadaptatie
 - Omgevingswet
 - Transformatie & herbestemming
 - Aantrekkingskracht van binnensteden
-

Energietransitie & fysieke leefomgeving Discussie

1. Wat zijn uw kansen, opgaven, uitdagingen en bedreigingen?
 2. Welke leervraag of kennisbehoefte heeft u en zou u in PMG-verband verder willen oppakken?
 3. Wat wilt u leren van elkaar? Wat wilt u samen met anderen oppakken? Wat wilt u samen met Platform31 oppakken?
-

PMG-kennisagenda en werkprogramma 2017 e.v. Wrap-up

- Aan de slag met welke thema's?
 - In welke vorm?
 - Praktijkonderzoek
 - Experimenten
 - Excursies en netwerkbijeenkomsten
 - Werkgroepen
 - Leerkringen
-

PLATFORM31

kennis van stad en regio